

До: доц. д-р Димитър Деков

Председател на Научното жури

**Заповед № РД-21-118/18.01.24 г.
на Ректора на ПУ „Паисий
Хилендарски“**

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Петър Георгиев Бончовски

*Институт за държавата и правото при Българска академия на науките и
преподавател по гражданскопроцесуално право във ВСУ „Черноризец
Храбър“, член на Научното жури, назначено със Заповед № РД-21-
118/18.01.24 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ проф. д-р Румен
Младенов*

Във връзка с открита процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор” на Румен Николаев Георгиев, докторант в редовна форма на обучение към ПУ „Паисий Хилендарски“, Юридически факултет, катедра „Гражданскоправни науки“, по докторска програма „Граждански процес“,

в професионално направление ш. 3. Социални, стопански и правни науки,
ш. 3.6. Право.

на тема:

„Прекратяване и приключване на изпълнителния процес“

Научен ръководител: проф. д-р Силви Чернев

УВАЖАЕМИ ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Въз основа на заповедта на ректора в електронен формат ми бяха предоставени предложеният проект на дисертация, др. статии, като и останалите справки и др. документи във връзка с оценката на Научното жури.

След прочита и анализа на монографията и научните публикации, както и след преценка на останалите документи по процедурата, вкл. и нормативната база, както и съгласно изискванията на Правилника за

развитие на академичния състав на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и по-специално чл. 32 ЗРАСПУ, давам следното становище:

1. Процедурата

1.1. Не се установяват нарушения на изискванията на законодателството: съответните разпоредби на ЗРАСРБ, по-специално чл. 26 ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и по-специално чл. 32 ЗРАСПУ.

1.2. Проектът на дисертацията е представен в съответния срок. Обемът, съгласно представения формат е от 206 страници, които се доближават до критерия „стандартни машинописни страници“. Докторантът има три пет публикации по темата на дисертацията в научни издания. Представил е автореферат на български и английски език.

1.3. Докторантът е отчислен с право на защита и с решение на Катедрения съвет на катедра „Гражданскоправни науки“ на ЮФ на ПУ за разкриване на процедура за защита на дисертационен труд.

1.4. Не са ми известни и не намирам данни за плагиатство. Докторантът е представил и декларация за оригиналност.

2. Относно дисертанта

2.1. Не познавам докторанта и нямам лични впечатления.

2.2. Може да се отбележи въз основа на дисертацията, че докторантът има изградени навици и способност за работа със закона, съдебната практика и научни издания като способности за тълкуване и разбиране на законодателството.

2.3. От представения текст може също така веднага да се направи извод, че докторантът борави достатъчно свободно със законодателството в областта на гражданския изпълнителен процес и разполага с възможността за представяне на различни практически хипотези.

2.4. Тази два момента са определено необходим минимум и напълно в полза на дисертацията. Стилът е достатъчно ясен и разбираем. Докторантът има склонност да изпада в ненужни детайли и дълги изречение, когато синтезира съществуващи научни становища, а за разлика от това, когато излага собствени мисли стилът е доста по-организиран. Тези бележки не са съществена част от оценката на труда. При преработка за печат би следвало да се премина през съответната редакция.

3. Понятиен апарат. Цитати

3.1. В дисертацията се използва адекватен юридически езиков апарат, макар и на места доста натруфен. Използва се като цяло терминология, съобразена с общоприетите изисквания. Докторантът се стареа да изрази различните нюанси на правните явления.

3.2. Цитатите са уместни и не са правени като самоцел. Използван е достатъчен научен апарат от национални и чуждестранни автори (общо 52 заглавия). Приложен е и индекс на използваните съдебни решения.

4. Анализ на качествата на дисертацията.

4.1. За целите на процедурата по защита може да се отбележи, че изследването е първо от подобен характер, при това с много изчерпателен подбор на практиката. Изборът на тема предполага при това класическо монографично значение с наличието на достатъчно ярко изразен единен смислов център. Формулировката на темата е удачна. Представеният труд е в размер на 206 страници, което удовлетворява законодателното изискване за монография. Използван е и необходимият научен апарат.

4.2. Дисертантът си е поставил за цел цялостно изследване на проблемите при прекратяване и приключване на изпълнителното производство с определен естествен фокус върху прекратяването. Проблемите, свързани с подобно изследване са актуални поради противоречива уредба, която много подробно е цитирана и анализирана в текста.

Налице са същевременно сериозни практически проблеми, които водят до увреждане на интересите на страните. Те са свързани главно с текстове, които удовлетворят специфични нужди на частните съдебни изпълнители, както и с практика, която не отчита материалноправните проблеми, които се създават, и е в противоречие с изискванията на справедливостта.

4.3. Затова подобно изследване би било в полза, както на юридическата наука, така и от гледна точка на разбирането и разрешаването на специфичните проблеми и законодателните текстове в практиката. Включително се очакват тълкувателни решения.

4.4. Трудът е сравнително удачно разделен на пет части: въведение, три глави и заключение. От дискусиите в Катедрения съвет разбирам, че главите са били консолидирани от първоначално 9. Това определено личи при сегашното състояние на труда. За яснота и удобство при възприемането бих препоръчал да има повече тематични раздели и параграфи, както и да се избягва по цяла страница плътен текст.

4.5. Подходът към изследването е приемлив. В немалка част изследването е съсредоточено върху старателно и добросъвестно изследване на съществуващите становища по практически проблеми, намиране на общите им точки и противоречия. Авторът показва разбиране на вече повдигнатите въпроси и на аргументите на анализиращите ги учени.

Освен това обаче самостоятелно анализира резултатите като доразвива така изложените становища. След подробното и коректно излагане на чуждите становища и аргументи и прилагане на самостоятелен анализ авторът обосновава избор като предоставя и аргументирано собствено становище. Това е легитимен подход при защитаваната научна и образователна степен.

4.6. При анализа и аргументацията е търсен балансът на интереси на всички повлияни от изпълнението субекти. Тази отправна точка се прилага доста успешно. Не се наблюдават груби необосновани противоречия с установеното в правната наука. Мога да отбележа, че като цяло, с някои нюанси, подкрепям направените крайни изводи и предложения, така както са предоставени съгласно тенденциите в съществуващите правни становища и практика на съдилищата. Не се наблюдават сериозни теоретични резултати, но те не се и предполагат съгласно избора на тема. Проблемите са предимно правно-приложни. Това не е пречка относно дисертабилността.

5. Бележки и препоръки

5.1. Следва да се направи преценка на смисъла и целесъобразността на правилото, че ако се плати доброволно пряко на вискателя след образуване на изпълнителното производство, това не би представлявало редовно плащане. Сегашното състояние няма никаква разумна опора в отношенията кредитор-длъжник.

5.2. Не виждам причина заявлението за заповед за незабавно изпълнение да не спира погасителната давност, а влизане на заповедта в сила, или уважаването на иска да водят до прекъсване и нова петгодишна давност. В тази си част производството е насочено именно към изчистване на гражданския и търговски оборот от спорове.

5.3. Съществуват достатъчно хипотези, при които давността може да изтече при заповед за незабавно изпълнение и благодарение на действия или бездействия на органите. Особено когато искането се предявява към края на периода. По-удачно е да се уреди срок, в който заявителят да е длъжен да организира уведомяването на длъжника.

5.4. Имам резерви дали искът по чл. 440, ал. 1 ГПК следва задължително да бъде формулиран като отрицателен установителен иск. Особено предвид неточните представи за така формулираните искове относно вещни права. И един установителен иск, че ищецът е собственик, ще изключи възможността длъжникът да е собственик на вещта за целите на изпълнителното производство.

5.5. Оставам с впечатление, че недобре се разбира конструкцията на погасителната давност. Не е цитирана втората статия на проф. Голева и

проф. Чернев и явно не е взета предвид. От тази гледна точка може да се получи например стойностен анализ във връзка с допустимостта на иска.

5.6. Авторът разглежда различните възможности за прекъсване на погасителната давност в изпълнителното производство. Не си поставя обаче въпроса дали раздутата до абсурдни детайли уредба служи в крайна сметка на целите на производството, или само предпоставя възможности за нови нескончаеми съдебни спорове. Има включително и най-нова практика, съгласно която незаконосъобразните искания за налагане например на обезпечителни мерки прекъсват давността.

6. Заключение

Както посочих, изследването е първо в обем и със стойността на монография. Това само по себе си е научен принос. При това докторантът не се е самоограничил до текст, който има главно коментарна стойност. Същевременно действащите разпоредби, с които е правено сравнение, са лошо и фрагментарно формулирани. Това предполага широка творческа възможност за научно изследване и предложения за промени в законодателството.

При отчитане на гореизложеното считам, че дисертационният труд, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, свидетелства за теоретични знания на кандидата по съответната научна специалност, достатъчна способност за самостоятелни научни изследвания и тяхното претворяване в текст, който отговаря на изискванията за дисертация за придобиване на научната и образователна

степен „доктор“ съгласно съвременните стандарти и практики в областта на правото.

Споделям като цяло дефинираните в автореферата научни приноси, както и намирам предложенията de lege ferenda по принцип за уместни. Поради това проектът за дисертация притежава необходимите качества и научни достойнства на докторска дисертация за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Направените констатации са основание да предложи на членовете на Научното жури да обявят за успешно защитена дисертацията на Румен Николаев Георгиев на тема „Прекратяване и приключване на изпълнителния процес“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Граждански процес“, в професионално направление ш. 3.б. „Право“, научна специалност „Граждански процес“.

София, 25.03.2024 г.

.....

/доц. д-р П. Бончовски/